

Sådan set 23/9-88

I onsdags var det Yom Kippur

Helt korrekt er overskriften ikke. Den jødiske dag begynder jo ved solnedgang den foregående dag, så Yom Kippur begyndte tirsdag aften og blev afsluttet ved solnedgang onsdag aften.

Ordet *Yom Kippur* blev kendt over hele verden, da Israel i 1973 blev angrebet af Egypten – netop på den helligste af alle Israels helligdage, på Yom Kippur, forsoningsdagen.

Men bortset fra at man – hvis man vil vise solidaritet med Israel – kan mindes den dag i 1973, hvad mening er så ellers for os kristne i at sige: I onsdags var det Yom Kippur? Som kristne har vi jo fået en *ny* Yom Kippur, nemlig Langfredag.

Der er mening i at minde hinanden som kristne om, at jøder over hele verden holdt Yom Kippur i onsdags.

FOR DET første er der det mærkelige forhold, at jøder ikke længere kan holde Yom Kippur efter de gammeltestamentlige foreskrifter. De kan faste og bede. Men de kan ikke bringe ofre, da de ikke har et tempel. Siden Jerusalems ødelæggelse i år 70 e.Kr. har de ikke kunnet bringe de ofre til Gud, som GT foreskriver. Set med kristne øjne er dette forhold måske ikke så mærkeligt alligevel. Jesus er jo det fuldkomne offer. Gud har ikke længere brug for ofre af dyr. Han er tilfreds med det dyre offer, som hans dyrebare Søn har bragt.

For det andet kan vi stadig lære noget af jødernes fejring af Yom Kippur.

Gennem deres bønner netop på denne dag fastholder de noget, som undertiden fortønes blandt os kristne. Og det er, at synd er synd *mod Gud*. Jøder i dag ved udmærket, som de altid har gjort, at synd kan have skæbnesvangre konsekvenser for deres medmennesker. Men på Yom Kippur, er det ikke det, der er i fokus. I fokus er det dybt alvorlige, at synden ses som synd *mod Gud*. På dette punkt har jøderne meget at lære os.

OG FOR DET tredje kan vi lære noget af de kristne jøder. Mange af dem bruger netop Yom Kippur til at bede og faste for deres brødre efter kødet, som endnu ikke er kommet til tro på, at Jesus også for jøderne har bragt et fuldkomment offer. En sådan bøn skal vi ikke overlade til de kristne jøder at være ene om. Tværtimod skal vi solidariseres os med de kristne jøder og i vores bøn for Israels frelse forene os med dem.

Hvis man glemte det i onsdags, kan det gøres i dag. Og hvis man ikke vil gøre det hver dag, kan man f.eks. gøre det på sabbaten: fredag aften og lørdag.

En solidaritet med Israel, som ikke inkluderer bønssolidaritet med kristne jøder for *deres* folks frelse, er et slag i luften, hvor velment ens solidaritet end kan være.

Hvis vi som hedningekristne i bøn kan forene os med de frelste af Israel har det ikke været forgæves at skrive: I onsdags var det Yom Kippur!

